

Jaarverslag schooljaar 2023 - 2024

Leerplicht en Doorstroompunt
Regio 23 – Kop van Noord-Holland

30-10-2024

Ellen de Graaf, coördinator Leerplicht en Doorstroompunt
Coen Haarsma, Netwerkregisseur Onderwijs

Voorwoord

Met trots presenteer ik u het jaarverslag van de Leerplicht en het Doorstroompunt voor het afgelopen jaar. Dit verslag biedt een uitgebreid overzicht van onze inspanningen en prestaties op het gebied van leerplicht, met een focus op het bevorderen van schooldeelname en het terugdringen van voortijdig schoolverlaten.

Het afgelopen jaar heeft ons opnieuw uitgedaagd om creatief en veerkrachtig te zijn in onze aanpak. De impact van de pandemie heeft niet alleen ons onderwijslandschap veranderd, maar ook de manier waarop we ondersteuning bieden aan leerlingen en hun gezinnen. Hoewel we geconfronteerd werden met aanzienlijke obstakels en onze doelstellingen nog niet volledig hebben gerealiseerd, hebben we waardevolle inzichten en lessen opgedaan die ons helpen om onze strategieën te verbeteren en te versterken.

Een belangrijk aspect van ons succes is de nauwe samenwerking met diverse stakeholders, waaronder onderwijsinstellingen, samenwerkingsverbanden, ouders, zorginstanties en jongeren zelf. Door deze samenwerkingsverbanden te versterken, kunnen we vroegtijdige signalen oppikken en passende maatregelen nemen om leerlingen te ondersteunen. Dit jaarverslag illustreert niet alleen de behaalde resultaten, maar ook de uitdagingen die voor ons liggen en de lessen die we hebben geleerd.

Onze aanpak blijft gericht op preventie, begeleiding en handhaving, met als ultiem doel dat iedere jongere in onze regio de kans krijgt om zijn of haar talenten ten volle te ontwikkelen. We blijven ons inzetten voor een inclusieve samenleving waarin elk kind de mogelijkheid heeft om te leren, te groeien en bij te dragen aan de toekomst van onze gemeenschap.

Ik wil mijn dank uitspreken aan alle betrokkenen voor hun voortdurende inzet en samenwerking. Samen kunnen we een verschil maken en zorgen voor een sterke basis voor de toekomst van onze jongeren.

Met vriendelijke groet,

Namens de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel,

Puck de Nijs - Visser

Regionaal portefeuillehouder onderwijs

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Doorstroompunt regio 23 – Kop van Noord-Holland	4
1.2 Overzicht van de regio in cijfers	5
2. Leerplicht en kwalificatieplicht	6
2.2 Verzuim	6
2.3 Absoluut verzuim	9
2.4 Handhaving leerplichtwet	9
2.5 Vrijstellingen	10
2.6 Thuiszitters	12
2.7 Trends en ontwikkelingen Leerplicht	14
2.8 Uitdagingen Leerplicht	14
2.9 Speerpunten Leerplicht	14
2.10 Concrete acties voor het nieuwe schooljaar	15
3. Doorstroompunt	16
3.1 Inzet anderstalige jongerenwerk bij Schakel aan Zee en Vonk Entree	16
3.2 Voortijdig schoolverlaters	17
3.3 De analyse op basis van de cijfers	18
3.4 LPBL – analyse	18
3.5 VSV en terug geleiding naar onderwijs en werk	19
3.6 Trends en ontwikkelingen Doorstroompunt	21
3.7 Uitdagingen in het werk van het Doorstroompunt	21
3.8 Speerpunten Doorstroompunt	22
3.9 Concrete acties voor het nieuwe schooljaar	22
Bijlage I – Begrippenlijst	23

1. Inleiding

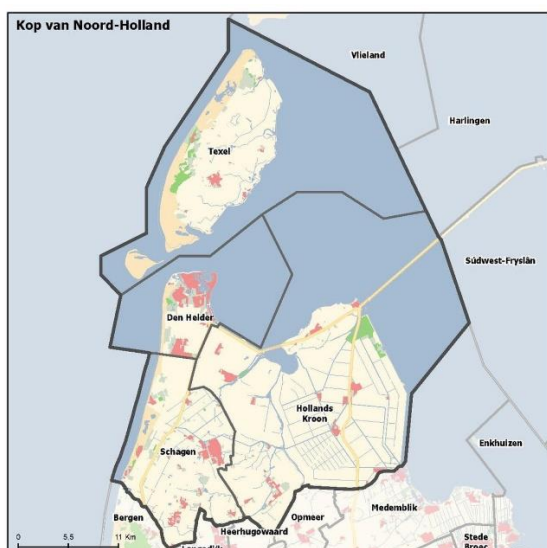
Voor u ligt het jaarverslag leerplicht en doorstroompunt van regio Kop van Noord Holland. In dit jaarverslag treft u de cijfers over het schooljaar 2023-2024. In dit jaarverslag vergelijken we de cijfers van dit schooljaar met het vorige jaar. Cijfers zijn voor ons een belangrijke bron van informatie waarmee we ons beleid bijsturen.

Het jaarverslag heeft een tweedeling met leerplicht en kwalificatieplicht en het doorstroompunt (voorheen RMC).

1.1 Doorstroompunt regio 23 – Kop van Noord-Holland

Sinds 2019 vormen Schagen, Hollands Kroon, Texel en Den Helder samen een netwerkorganisatie.

Binnen dit netwerk wordt samengewerkt op het gebied van- en uitvoering gegeven aan Leerplicht, Doorstroompunt-functie, voorkomen van voortijdig schoolverlaten en het monitoren van jongeren in een kwetsbare positie (JIKP).

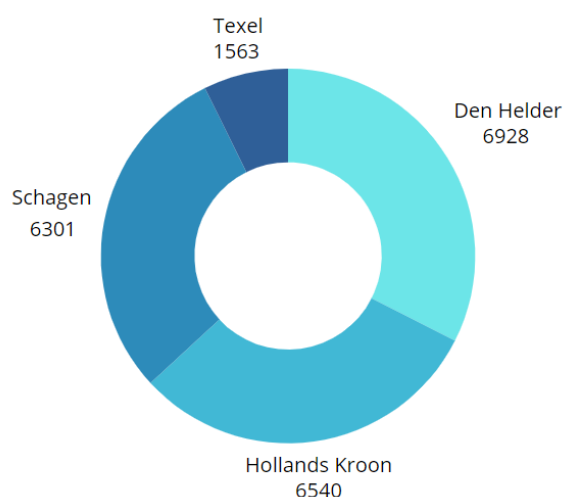
1.2 Overzicht van de regio in cijfers

Jongeren tussen 5 en 18 jaar moeten onderwijs volgen, totdat ze een startkwalificatie (een startkwalificatie is een havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger) hebben behaald of 18 jaar worden. Voor leerlingen van 5 tot 16 jaar heet dit leerplicht en voor jongeren van 16 tot 18 jaar heet dit kwalificatieplicht. De leerplichtambtenaar houdt hier toezicht op.

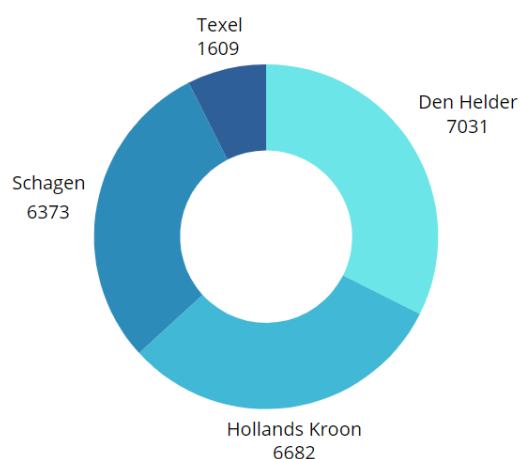
Jongeren tussen de 18 en 23 jaar zijn niet meer leer- of kwalificatieplichtig. Het doorstroompunt monitort deze groep jongeren. Als zij uitvallen op school en nog geen startkwalificatie hebben, proberen scholen en gemeenten samen deze jongeren te stimuleren om weer een opleiding te gaan volgen die tot een startkwalificatie leidt. Of eventueel te begeleiden naar passend werk. Dit gebeurt onder gemeentelijke regie door de doorstroomcoaches in nauwe samenwerking met het onderwijs en werkgevers.

Bijzondere aandacht is er voor Jongeren In een Kwetsbare Positie (JKP). Dit zijn jongeren (zonder startkwalificatie) uit Praktijkonderwijs (PRO), Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), VMBO basisberoepsgerichte leerweg en MBO-entree onderwijs (mbo niveau 1). Dit zijn vaak minder zelfredzame jongeren in een kwetsbare overgang (van school naar school, van school naar stage of van school naar werk) die een verhoogde kans hebben om uit te vallen.

Met de meeste jongeren in Nederland gaat het gelukkig goed. Zij verlaten de school met een diploma en vinden hun weg op de arbeidsmarkt. Dit geldt niet voor iedereen. Nog te veel niet-zelfredzame jongvolwassenen in de leeftijd van 16 tot 23 jaar staan aan de kant. Daarom is het belangrijk om hier samen met partners regionaal op in te zetten.

Schooljaar 2023 – 2024
Totaal aantal leerlingen en kwalificatieplichtigen van 5 tot 18 jaar

Schooljaar 2022 – 2023
Totaal aantal leerlingen en kwalificatieplichtigen van 5 tot 18 jaar

2. Leerplicht en kwalificatieplicht

De Leerplichtwet biedt kinderen tussen de 5 en 18 jaar het recht op onderwijs. Leerlingen blijven volledig leerplichtig tot het einde van het schooljaar dat zij 16 jaar worden. Ook voor leerlingen tussen de 16 en 18 jaar, die nog geen startkwalificatie hebben gehaald, geldt dat zij onderwijs moeten blijven volgen. Zij mogen dan echter ook een werken-leren traject volgen (een BBL-opleiding). Dit is vastgelegd in de kwalificatieplicht. Alleen voor leerlingen van een Praktijkschool of een school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs geldt dat zij soms niet kwalificatieplichtig zijn.

Wanneer een leerling jonger dan 18 jaar een startkwalificatie behaalt, hoeft deze leerling niet meer verplicht naar school.

Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo-diploma vanaf niveau 2 of hoger.

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplichtwet (leerplicht en kwalificatieplicht). De leerplichtambtenaren voeren dit toezicht uit. Zij zien erop toe dat leer- en kwalificatieplichtigen die in de gemeente wonen, ook daadwerkelijk naar school gaan.

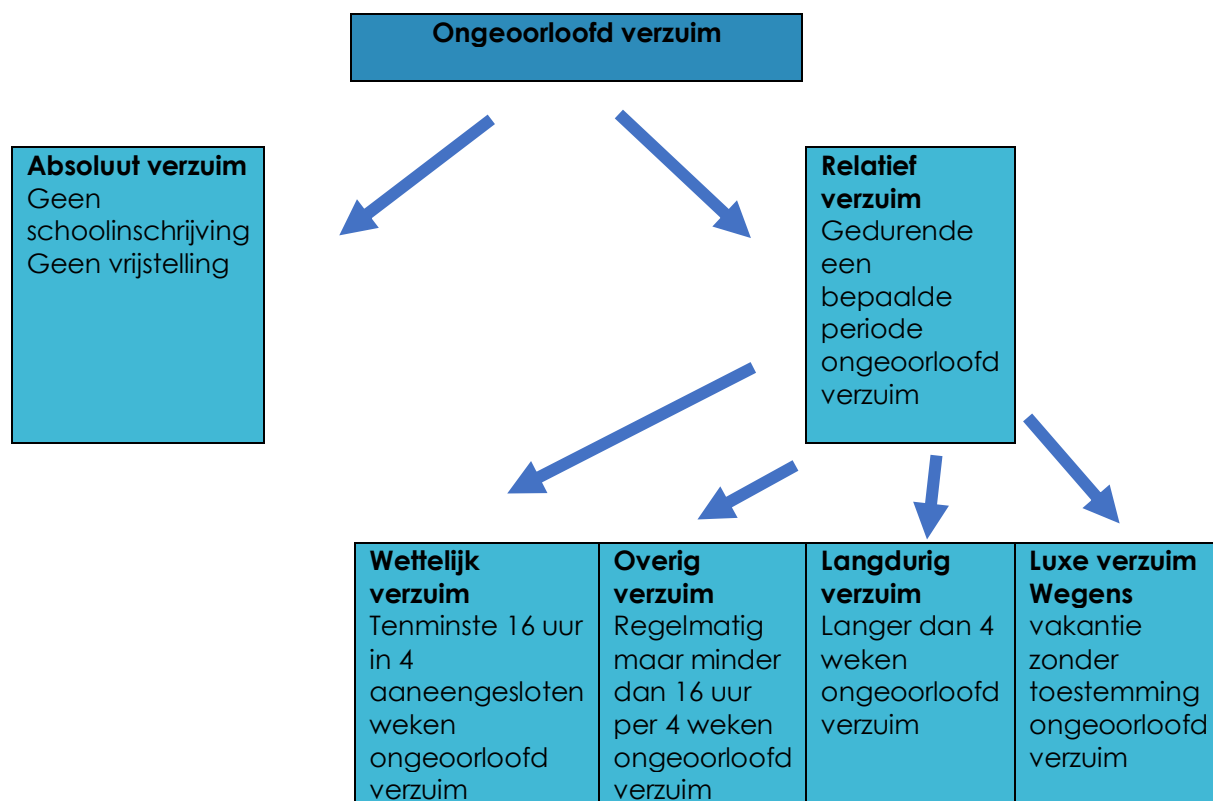
De leerplichtambtenaar vervult een schakelrol en neemt, samen met partners, het initiatief voor een adequaat vervolg op verzuimmeldingen.

2.2 Verzuim

Het onderwijs doet een verzuimmelding bij DUO. Deze verzuimmelding wordt vervolgens doorgezet naar de leerling administratie van de gemeente waar de leerling woonachtig is. Bij een melding van ongeoorloofd (absoluut of relatief) verzuim onderzoekt de leerplichtambtenaar de redenen van het verzuim. De focus ligt hierbij op het recht op onderwijs van een kind en niet in de eerste instantie op de leerplicht. Het doel van de leerplichtambtenaar is niet om een proces-verbaal op te maken maar om het toekomstig verzuim te voorkomen.

Deze werkwijze komt voort uit de Methodisch Aanpak Schoolverzuim (MAS). De methodiek richt zich als eerste op preventie en indien nodig op vrijwillige (jeugd-)hulp om meer verzuim te voorkomen. Indien nodig kan de leerplichtambtenaar wel overgaan tot het geven van een officiële waarschuwing, een verwijzing naar Bureau Halt of het opmaken van een proces-verbaal. De leerplichtambtenaren in de Kop van Noord-Holland werken volgens de methode Methodisch Aanpak Schoolverzuim.

In onderstaand tabel staat beschreven welke vormen van ongeoorloofd verzuim er zijn

In onderstaand tabel staan alle verzuimmeldingen

Verzuimmeldingen 2023 – 2024				
	Wettelijk verzuim	Luxe verzuim	Langdurig verzuim	totaal
Den Helder	695	29	12	736
Hollands Kroon	412	32	9	453
Schagen	284	12	8	304
Texel	82	18	2	102
Totaal	1473	91	31	1595

Verzuimmeldingen 2022 – 2023				
	Wettelijk verzuim	Luxe verzuim	Langdurig verzuim	totaal
Den Helder	671	51	6	728
Hollands Kroon	340	22	4	366
Schagen	285	14	18	317
Texel	110	9	2	121
Totaal	1406	96	30	1532

Vergeleken met schooljaar 2022 – 2023 zijn er in totaal 63 meer verzuimmeldingen gedaan. Bij Hollands Kroon is de stijging van verzuimmeldingen het grootst. Van 366 meldingen in 2022 – 2023 naar 453 meldingen in het schooljaar 2023 – 2024. Sinds het vorige schooljaar heeft er een uitbereiding in formatie van de leerplichtambtenaren bij de gemeente Hollands Kroon plaatsgevonden.

De uitbereiding in formatie bij Hollands Kroon heeft geresulteerd in meer zichtbaarheid van de leerplichtambtenaren. De leerplichtambtenaren hebben de onderwijsinstellingen verzocht om verzuimmeldingen, naast in de eigen systemen het zeker te melden via DUO. De uitbereiding in formatie en de preventieve insteek van de leerplichtambtenaren hebben geresulteerd in meer meldingen.

In vergelijking met 2022 – 2023 zijn de meldingen luxeverzui in Den Helder sterk afgenomen, van 51 naar 29.

In het schooljaar 2022 – 2023 hebben de leerplichtambtenaren van de gemeente Den Helder sterk ingestoken om het luxeverzui rond de voorjaarsvakantie aan te pakken. Dit resulteerde in een stijging in de melding luxeverzui in 2022 – 2023.

2.3 Absoluut verzuim

Meldingen absoluut verzuim 2023 – 2024							
	Aanvraag vrijstelling ontvangen	Inschrijving bij school	Overdracht naar andere gemeente	Overdracht DSP/ Jongeren-loket	Uitschrijving BRP Nederland	Nog geen school-inschrijving	Totaal
Den Helder	16	25	8	6	5		60
Hollands Kroon	3	16	0	5	10	3	37
Schagen	16	16	1	7	7	0	47
Texel	0	1	0	4	0	3	8
Totaal	35	58	9	22	22	6	152

Meldingen absoluut verzuim 2022 – 2023							
	Aanvraag vrijstelling ontvangen	Inschrijving bij school	Overdracht naar andere gemeente	Overdracht DSP/ Jongeren-loket	Uitschrijving BRP Nederland	Nog geen school-inschrijving	Totaal
Den Helder	9	9	3	8	9	2	40
Hollands Kroon	4	24	3	8	3	6	48
Schagen	6	16	5	13	2	1	43
Texel	2	4	0	1	1	0	8
Totaal	21	53	11	30	15	9	139

Bovenstaande tabellen zijn het aantal meldingen van Absoluut verzuim per schooljaar. Bij absoluut verzuim worden ook kinderen/jongeren gemeld die de status nieuwkomer hebben. Deze groep heeft 3 maanden de tijd om zich, na aankomst in Nederland, in te schrijven op een Nederlandse school. Net als voorgaande schooljaren is er in dit schooljaar ook een stijging in het aantal meldingen door de vluchtelingenstroom. Van de meeste weten wij dat zij inmiddels naar school gaan. Dat er van een aantal nog geen schoolinschrijving bekend is, komt doordat de formele schoolinschrijving nog niet is doorgegeven. Bij alle absoluut verzuimende jongeren die bij de start van het nieuwe schooljaar nog geen schoolinschrijving hebben, neemt de leerplichtambtenaar de benodigde actie.

2.4 Handhaving leerplichtwet

Handhaving is een essentieel onderdeel van de uitvoering van de Leerplichtwet. Het doel van handhaving is om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren hun recht op onderwijs benutten, zoals vastgelegd in de wet. Dit houdt in dat er actief wordt toegezien op de naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht, en dat er passende maatregelen worden genomen wanneer deze verplichtingen niet worden nagekomen.

Het handhavingproces begint bij het signaleren van schoolverzuim. De leerplichtambtenaar onderzoekt de reden van het schoolverzuim. Dit kan zowel ongeoorloofd als geoorloofd verzuim zijn. Verzuim kan uiteindelijk leiden tot handhaving door Leerplicht. Leerplicht kan een jongere verwijzen naar Bureau halt. Bureau Halt bespreekt het spijbelgedrag met de jongere en bekijkt wat een passende straf is om het verzuim te stoppen. Als het om ernstig, herhaald

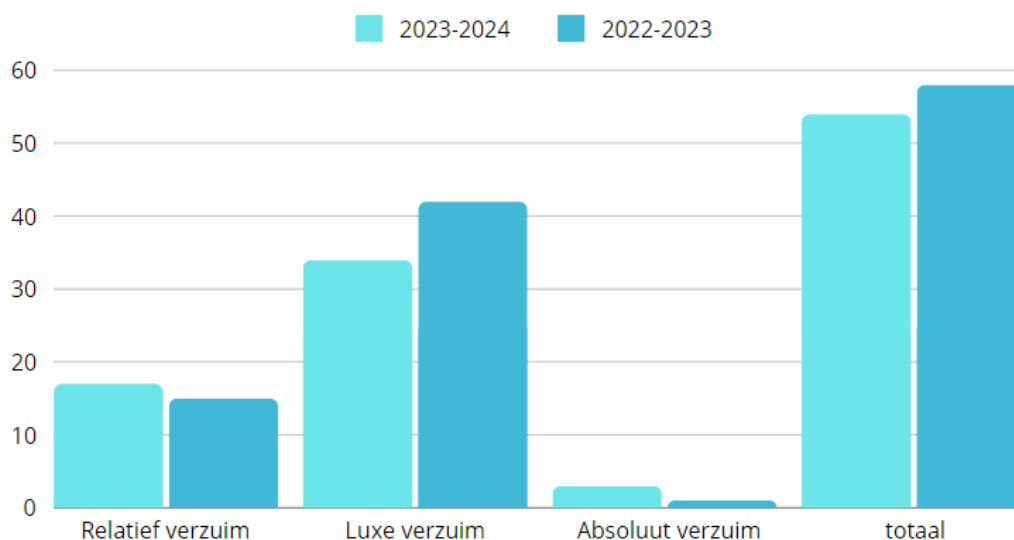
verzuim gaat of om absoluut verzuim of luxe verzuim, kan een justitieel proces-verbaal worden opgemaakt tegen een jongere en/of ouders.

Leerplicht werkt intensief samen met het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming. Handhaving van de leerplicht is altijd gericht op het herstel van de onderwijsparticipatie. Dit betekent dat er intensief wordt samengewerkt met scholen, hulpverleners en ouders om structureel verzuim te voorkomen of aan te pakken. Handhaving is geen doel op zich, maar een middel om ervoor te zorgen dat ieder kind de kans krijgt om zich via onderwijs te ontwikkelen en voor te bereiden op een kansrijke toekomst.

In onderstaand tabel zijn de leerplichtigen met proces –verbaal naar verzuimsoort opgenomen.

Verzuimsoort	2023 - 2024	2022-2023
Relatief verzuim	17	15
Luxe verzuim	35	41
Absoluut verzuim	3	1
Totaal	55	57

Vergeleken met vorig schooljaar zijn er een twee minder processen verbaal opgemaakt. Bij luxe verzuim is er sprake van ongeoorloofde vakantie buiten de schoolvakanties. De meeste processen verbaal bij luxe verzuim zijn opgemaakt in het (speciaal) basisonderwijs.

2.5 Vrijstellingen

Naast verzuim behandelt de leerplichtambtenaar ook alle verzoeken tot *vrijstelling van schoolinschrijving*. Reden voor ouders om een beroep tot vrijstelling te doen is bijvoorbeeld wanneer hun kind fysiek en/ mentaal niet in staat is om onderwijs te volgen.

Als een kind nog (gedeeltelijk) onderwijs kan volgen, zal dat altijd het uitgangspunt zijn, en wordt er geen vrijstelling verleend.

Er vindt ook altijd overleg plaats met het samenwerkingsverband passend onderwijs van het primair onderwijs (PO) of het voortgezet onderwijs (VO). De samenwerkingsverbanden zijn

namelijk verantwoordelijk voor al het onderwijs en de onderwijsarrangementen in de regio. Doel is dat er passend onderwijs is voor alle leerlingen. Wanneer er sprake is van medische beperking zal ook altijd overleg plaatsvinden met de jeugdarts.

Als een kind nog (gedeeltelijk) onderwijs kan volgen, zal dat altijd het uitgangspunt zijn en wordt er geen vrijstelling verleend.

In de leerplichtwet zijn de volgende redenen opgenomen voor het vragen van een vrijstelling:

- Artikel 3a: een jongere (vanaf 14 jaar) kan geen volledige dag naar school. Via een combinatie van school en dagbesteding bereiden leerlingen zich voor om uiteindelijk weer volledig naar school te gaan.
- Artikel 3b: een jongere volgt in het laatste schooljaar een alternatief programma aan een andere instelling.
- Artikel 5 onder a: een kind kan op basis van lichamelijke of geestelijke gronden niet deelnemen aan onderwijs.
- Artikel 5 onder b: ouders hebben bezwaar tegen de richting van alle scholen op redelijke afstand van de woning. Hierbij gaat het vooral om ouders die thuisonderwijs willen geven.
- Artikel 5 onder c: ouders hebben hun kind ingeschreven op een school in het buitenland.
- Artikel 15: de leerling volgt op andere wijze voldoende onderwijs.

De vrijstellingen worden voor een bepaalde periode afgegeven. Bij een nieuwe aanvraag zal de leerplichtambtenaar opnieuw onderzoeken of een vrijstelling echt de beste optie is of dat er wellicht inmiddels wel (gedeeltelijk) onderwijs mogelijk is.

In onderstaande tabellen staan de aantal afgegeven vrijstellingen

Aantal vrijstellingen 2023 – 2024							
	Art. 3a	Art. 3b	Art. 5 onder a	Art. 5 onder b	Art. 5 onder c	Art. 15 volgen van ander onderwijs	Totaal
Den Helder	0	0	50	14	11	6	81
Hollands Kroon	0	1	16	10	9	2	38
Schagen	0	4	37	7	10	9	67
Texel	0	0	4	0	0	3	7
Totaal	0	5	107	31	30	20	193

Aantal vrijstellingen 2022 – 2023							
	Art. 3a	Art. 3b	Art. 5 onder a	Art. 5 onder b	Art. 5 onder c	Art. 15 volgen van ander onderwijs	Totaal
Den Helder	0	0	47	13	6	3	69
Hollands Kroon	0	0	21	13	2	5	41
Schagen	2	0	18	7	4	2	33
Texel	0	0	7	1	1	1	10
Totaal	2	0	93	34	13	11	153

Het totaal aantal afgegeven vrijstellingen is ten opzichte van schooljaar 2022 – 2023 met 40 gestegen. Bij de gemeente Schagen is de stijging groot. Van 33 naar 67 afgegeven vrijstellingen. De stijging komt grotendeels door jongeren met psychische problemen in de leeftijd van 16 en 17 jaar.

Ook wordt gemerkt dat er meer vrijstellingen artikel 5 onder c worden aangevraagd en afgegeven. Van 13 in het vorige schooljaar naar 30 in dit schooljaar. Meer leerlingen volgen in het buitenland onderwijs. Dit betreft (arbeids-)emigranten en vluchtelingen die terug gaan naar het land van herkomst maar ook Nederlandse gezinnen die emigreren.

2.6 Thuiszitters

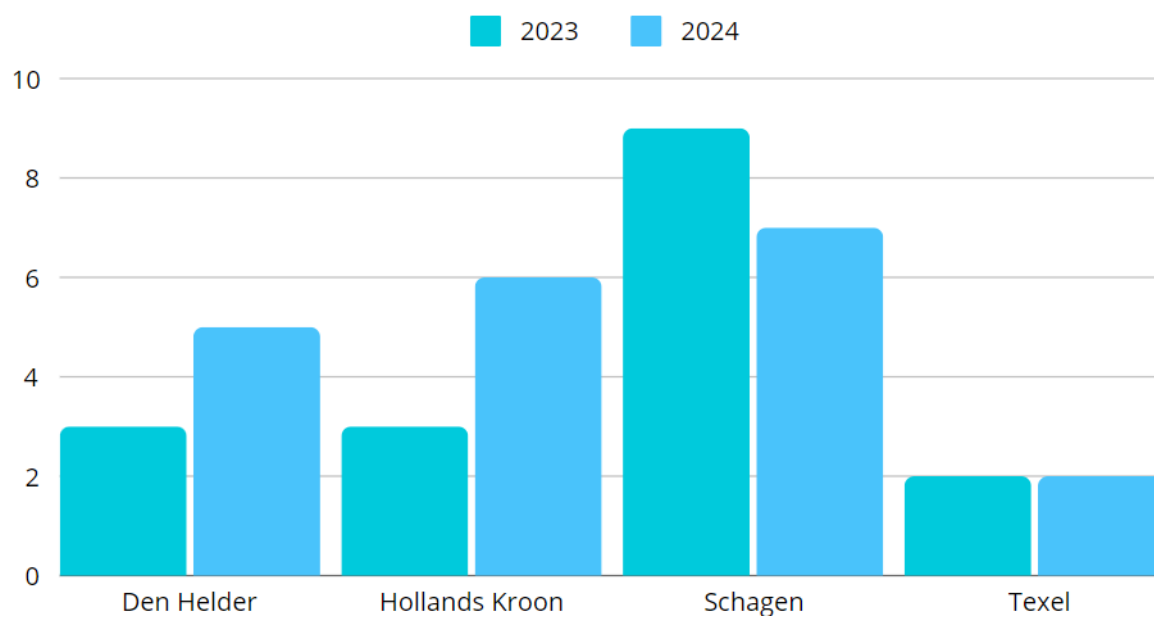
Thuiszitters zijn leerlingen die ingeschreven zijn op een school, maar langer dan 4 weken thuiszitten, zonder ongeoorloofd verzuim.

Het gaat om kinderen en jongeren die vanwege problematiek niet kunnen deelnemen aan het lesprogramma van hun school. De verantwoording voor het begeleiden van deze leerlingen ligt primair bij de scholen zelf en bij het samenwerkingsverband passend onderwijs, niet bij de gemeente. De leerplichtambtenaar heeft immers een wettelijke taak als het gaat om ongeoorloofd verzuim en niet bij bijvoorbeeld ziekteverzuim.

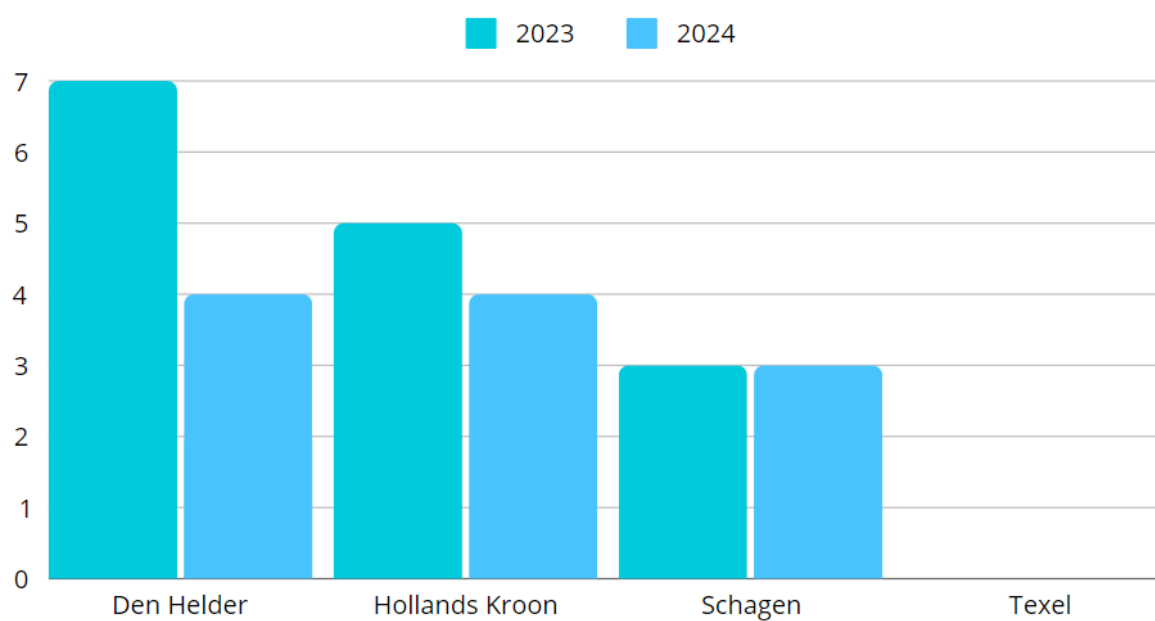
Scholen kunnen thuiszitters melden bij leerplicht (alleen ter informatie) maar dat is niet verplicht. Onderstaande cijfers zijn alléén de thuiszitters die bij de leerplichtambtenaren bekend zijn of zijn geweest.

Een onderwijsinstelling kan zorgwekkend ziekteverzuim melden bij Leerplicht. Een leerplichtambtenaar denkt dan mee in het proces. Er is nog geen verklaring voor stijging en daling van het aantal thuiszitters omdat de onderliggende problematiek divers is.

In onderstaande grafiek de leerplichtige leerlingen die als thuiszitters bekend zijn bij leerplicht

In onderstaande grafiek de kwalificatieplichtige leerlingen die als thuiszitters bekend zijn bij leerplicht

2.7 Trends en ontwikkelingen Leerplicht

In 2023-2024 zijn er belangrijke trends en ontwikkelingen zichtbaar geworden binnen het domein van leerplicht. De rol van de leerplichtambtenaar is veelzijdiger geworden door technologische vooruitgang, intensievere samenwerking en maatschappelijke uitdagingen. Technologie en digitalisering hebben de werkwijze van leerplichtambtenaren veranderd. Geavanceerde leerlingvolgsystemen maken het makkelijker om aanwezigheid en voortgang van leerlingen te monitoren, wat proactieve ondersteuning mogelijk maakt. Dit brengt echter ook uitdagingen met zich mee, zoals privacy kwesties. Mentale gezondheid van leerlingen is een steeds groter aandachtspunt. Door de nasleep van de COVID-19-pandemie kampen meer jongeren met stress, angst en depressie, wat hun schoolprestaties beïnvloedt. Leerplichtambtenaren werken intensiever samen met scholen en hulpverleners om schooluitval te voorkomen en mentale ondersteuning te bieden. Inclusiviteit en maatwerk zijn steeds belangrijker geworden. Leerplichtambtenaren moeten oplossingen vinden voor leerlingen die vanwege beperkingen niet in het reguliere onderwijs passen. Maatwerktrajecten spelen hierbij een cruciale rol om onderwijs af te stemmen op individuele behoeften. Samenwerking met andere instanties is toegenomen, waaronder met jeugdzorg en welzijnsorganisaties. Een integrale aanpak helpt problemen zoals schooluitval en thuisproblematiek effectiever aan te pakken. Dit vereist nieuwe vaardigheden, zoals netwerkgericht werken. Culturele sensitiviteit is essentieel geworden door toenemende diversiteit. Leerplichtambtenaren moeten bewust zijn van culturele verschillen en hun invloed op schooldeelname en ouderbetrokkenheid.

Landelijke en regionale beleidsveranderingen rondom preventief werken, flexibel leren, verzuim enzovoort dienen onze constante aandacht te hebben.

Het werk van de leerplichtambtenaar is continu in ontwikkeling met een sterke focus op technologie, samenwerking en maatwerk om het recht op onderwijs te waarborgen.

2.8 Uitdagingen Leerplicht

In het afgelopen jaar hebben leerplichtambtenaren een cruciale rol gespeeld in het ondersteunen van leerlingen en hun gezinnen. De uitdagingen waren divers en vaak complex. Een van de grootste obstakels was het toenemende schoolverzuim, dat niet alleen de betrokkenheid van leerlingen bedreigde, maar ook hun toekomstperspectieven. Leerplichtambtenaren hebben zich ingezet om de oorzaken van verzuim te begrijpen, variërend van sociale en economische problemen tot mentale gezondheidskwesties.

Door nauw samen te werken met scholen, ouders en andere instanties hebben zij geprobeerd om op maat gemaakte oplossingen te bieden. Dit vereiste niet alleen empathie en geduld, maar ook een sterke kennis van de wetgeving rondom leerplicht. De constante veranderingen in vooral de jurisprudentie van deze wetgeving maakten het noodzakelijk om flexibel en adaptief te zijn.

Daarnaast was effectieve communicatie essentieel. Leerplichtambtenaren hebben vaak te maken met gezinnen die in moeilijke situaties verkeren. Het opbouwen van vertrouwen en het creëren van een open dialoog waren daarom van groot belang.

Het jaar was ook een periode van groei en ontwikkeling. Leerplichtambtenaren hebben hun vaardigheden verder ontwikkeld, met een focus eenduidig werken, regionale samenwerking (intervisie is opgestart), scholing en onderlinge afstemming (teamvergaderingen). Hierbij vormt een optimale bezetting qua formatie leerplichtambtenaren en een optimale ondersteuning vanuit de diverse gemeenten een belangrijk punt van aandacht.

Al met al was het een uitdagend jaar, maar ook een jaar vol kansen om het onderwijs voor elke leerling te verbeteren. De inzet en toewijding van leerplichtambtenaren blijven essentieel voor het waarborgen van een succesvolle leeromgeving voor alle kinderen.

2.9 Speerpunten Leerplicht

Op basis van bovenstaande zullen dit de speerpunten worden voor het nieuwe schooljaar 2024-2025. Doordat we deze speerpunten centraal stellen, kunnen onze leerplichtambtenaren bijdragen aan een meer adaptieve, ondersteunende en effectieve leeromgeving voor alle leerlingen en een andere indeling van hun eigen tijd.

Om verzuim tegen te gaan, schooluitval en gerelateerde problemen (overstap, et cetera) effectief aan en/of op te pakken gezamenlijk de begeleiding van mentale gezondheidsproblemen te verstevigen en uitbreiding van het aantal maatwerktrajecten mogelijk te maken moet er nog meer worden geïnvesteerd in de samenwerking met het onderwijs, jeugdzorg, samenwerkingsverbanden, welzijnsorganisaties en andere relevante partners. De ontwikkelingen op het gebied van flexibel leren en preventief beleid vragen om een proactieve houding. Dit betekent dat leerplichtambtenaren op de hoogte moeten blijven van landelijke en regionale beleidswijzigingen en hun strategieën dienovereenkomstig moeten aanpassen. Het betekent ook dat de capaciteit van de inzet toereikend moet zijn en in het licht van alle ontwikkelingen mogelijk moet leiden tot uitbreiding van inzet. Van belang is het eenduidige werken gebaseerd op een regionale visie op het werk waarbij de kleurlokaal van elke gemeente herkenbaar blijft. Ondersteuning vanuit de gemeente; beleid en kwaliteit is hierbij onontbeerlijk. Verdere digitalisering en gebruik van AI biedt kansen om leerlingen beter te volgen, ondersteuning te bieden, de monitoring te verbeteren maar ook om het eigen werk in de werkweek anders te organiseren en te prioriteren.

2.10 Concrete acties voor het nieuwe schooljaar

Door onderstaande concrete stappen te nemen, kan er niet alleen structureel gewerkt worden aan de aanpak van schoolverzuim en andere problemen, maar ook een meer flexibele en adaptieve werkomgeving voor leerplichtambtenaren en andere betrokkenen worden gecreëerd. Het versterken van samenwerking en gebruik maken van technologische ontwikkelingen kan zorgen voor een meer toekomstgerichte aanpak.

Dit vertalen we door in te zetten op regionale intervisie (5 keer per jaar) en kennisdeling onder andere door KennisKoffie (een online bijeenkomst waarin we geïnformeerd worden over de inhoud van het werk van onze partners) en een te organiseren inhoudelijke bijeenkomst met het Samenwerkingsverband PO. Het oprichten van preventieve netwerken en/of daar een bijdrage aan leveren pakken we concreet op door onder andere het organiseren van een bijeenkomst rond de overstap vo-mbo.

We vertalen de Handleiding Leerplicht PO en VO voor onze regio waardoor scholen een goed instrument ontvangen om helderheid te bieden in de complexe vragen die rondom verzuim kunnen ontstaan en om scholen en hun teams te ondersteunen in een gezamenlijke aanpak. De handleiding helpt ons ook om onze regionale afspraken in het kader van eenduidig werken vast te leggen. Intern en samen met partners spreken we periodiek over de inzet van AI in ons werk; concreet opgenomen als agendapunt in ons overleg met VONK.

Met de teamleiders zal de capaciteit van de inzet leerplichtambtenaren besproken worden. Tot slot maken we een start met het opzetten van een jaarlijks evaluatieproces waarbij de voortgang van de speerpunten wordt gemeten aan de hand van concrete indicatoren, zoals het aantal verzuimmeldingen, het aantal afgegeven vrijstellingen en aantal thuiszitters.

3. Doorstroompunt

Jongeren tussen de 18 jaar en 23 jaar die geen startkwalificatie hebben en geen opleiding volgen, zijn voortijdig schoolverlaters die niet meer onder leer- of kwalificatieplicht vallen maar onder de Doorstroompunt. Jongeren die het onderwijs verlaten met een startkwalificatie hebben een betere uitgangspositie in de samenleving. Een startkwalificatie biedt over het algemeen de beste garantie voor een structurele plek op de arbeidsmarkt. Nog te veel jongeren verlaten het onderwijs voortijdig, dus zonder startkwalificatie. Zij worden gemeld bij het Doorstroompunt. De wetgeving met betrekking tot het Doorstroompunt maakt het mogelijk deze jongeren te monitoren en, wanneer een jongere dat zelf wil, te begeleiden richting een opleiding, leerwerktraject, werk of hulpverlening. Hierbij is de samenwerking binnen de gemeenten en met externe partners van groot belang.

De Doorstroompunt-functie omvat de volgende taken, vastgelegd in wetgeving:

- een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben;
- benaderen en zorgdragen voor begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, begeleiden naar werk of een combinatie daarvan;
- samen met scholen, instellingen en organisaties een regionaal programma opstellen voor de periode van 4 jaar, met daarin maatregelen ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten van jongeren tussen de 12 en 23 jaar (Regionaal programma VSV en JIKP);
- monitoren van jongeren met een getuigschrift van het praktijk-of het speciaal onderwijs, dan wel een diploma van een MBO entree opleiding;
- het maken van afspraken met ketenpartners over begeleiding en ondersteuning naar een opleiding, (leer)werk of dagbesteding.

In Nederland zijn er meerdere Doorstroompunt regio's. Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel vormen gezamenlijk Doorstroompunt een van deze regio's, namelijk regio 23.

3.1 Inzet anderstalige jongerenwerk bij Schakel aan Zee en Vonk Entree

Een van de maatregelen ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten is de inzet van anderstalige jongerenwerk bij voortgezet onderwijs Villa aan Zee (anderstalig onderwijs waarbij het aanbod zich richt op Nederlands als tweede taal) en bij Vonk Entree. Bij beide vormen van onderwijs is de inzet van anderstalige jongerenwerk van wezenlijk belang. De ingezette jongerenwerker spreekt onder andere Nederlands, Somalisch, Arabisch en Engels wat zorgt voor laagdrempelig contact.

Ervaringsverhaal Vonk Entree:

Caroline begon haar traject bij Vonk/Entree als een stille, gesloten student. Ze had thuis veel verantwoordelijkheden, waaronder de zorg voor jongere broertjes en zusjes, wat haar druk oplegde en leidde tot boosheid en verzuim op school. Haar houding leidde tot conflicten, waaronder een gespannen situatie met een docent, wat een keerpunt werd toen de jongeren-/verzuimcoach (SABAR) werd ingeschakeld.

De coach bouwde eerst een vertrouwensband op en stelde samen met Caroline doelen, zoals het oplossen van het conflict, het verminderen van verzuim en het versterken van haar sociale kring. Door open communicatie werd het conflict bijgelegd. Samen analyseerden Caroline en de coach vervolgens haar verzuim en tijdsdruk. De coach gaf haar tools voor tijdsbeheer en hielp bij het loslaten van negatieve invloeden.

Caroline stond eerst sceptisch tegenover hulp, maar vond door de jongeren-/verzuimcoach de moed om naar de schoolmaatschappelijk werker te stappen. Deze steun hielp haar de

opleiding succesvol af te ronden en een positieve vriendengroep op te bouwen. Caroline volgt nu een vervolgopleiding en heeft nog steeds contact met haar hulpverleners, die haar ondersteunen in haar groei naar zelfstandigheid.

Ervaringsverhaal Villa aan Zee VO:

Ahmed kwam vanuit Eritrea naar Nederland en had moeite om zich aan te passen. Zijn beperkte onderwijservaring en de stress rondom de asielprocedure leidden tot veel verzuim en een gebrek aan motivatie. Hij voelde zich verloren, zocht verkeerde vrienden op en reisde zonder toestemming regelmatig naar zijn broer in Groningen. Ook zijn gebeden in de moskee veroorzaakten conflicten, omdat hij vertrok zonder zijn docent te informeren.

Toen de jongeren-/verzuimcoach (SABAR) werd ingeschakeld, begon er een verandering. De coach bouwde een vertrouwensband op en legde Ahmed het belang uit van het naleven van de regels, zowel voor school als voor zijn toekomstige werk. Samen werkten ze aan het verminderen van conflicten en Ahmed leerde de waarde van proactief gedrag. Hij kreeg praktische tools om beter met situaties om te gaan en begon zijn focus te verleggen naar school en het leren van de Nederlandse taal.

Met de steun van de jongeren-/verzuimcoach en zijn eigen doorzettingsvermogen ontwikkelde Ahmed een positiever sociaal netwerk. Na verloop van tijd kreeg hij zijn verblijfsvergunning, wat zijn motivatie verder vergrootte. Ahmed rondt binnenkort de ISK (Internationale Schakelklas) af en heeft al een bijbaan. Hij start binnenkort met een MBO-opleiding en kijkt met vertrouwen naar de toekomst. Zijn verhaal is een inspirerend voorbeeld van wat doorzettingsvermogen en begeleiding kunnen bereiken in moeilijke omstandigheden.

Wegens privacy zijn de namen fictief.

3.2 Voortijdig schoolverlaters

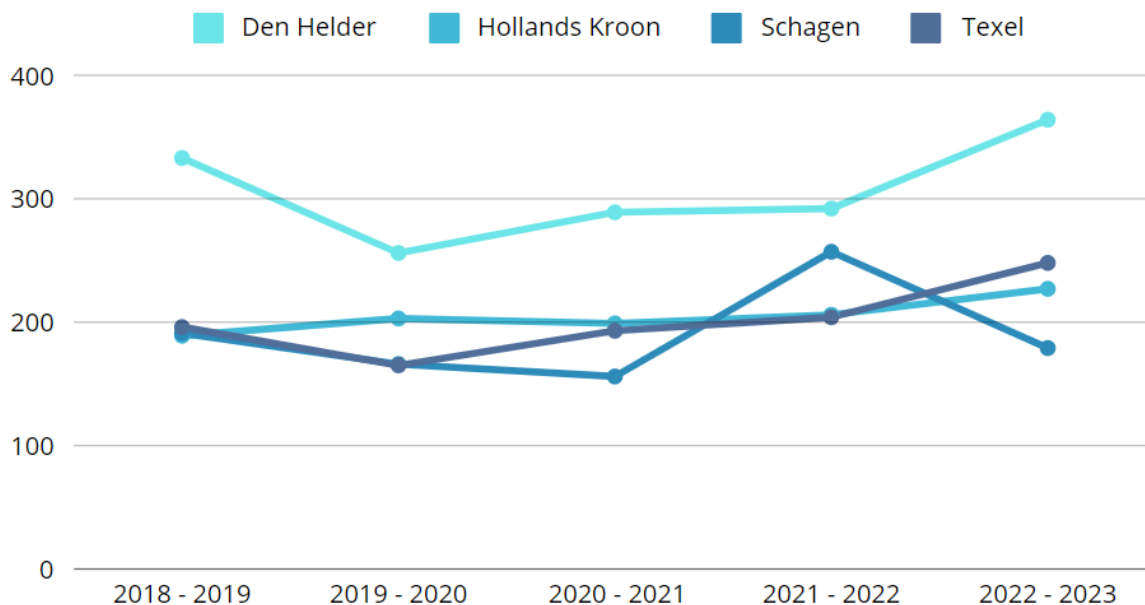
Jaarlijks wordt op 1 oktober gekeken welke deelnemers het voorgaande jaar stonden ingeschreven bij een onderwijsinstelling. Wanneer deze deelnemers op 1 oktober niet meer ingeschreven staan en nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie, dan zijn dit volgens de definitie voortijdig schoolverlaters.

In het voorjaar van 2024 zijn de voorlopige cijfers van het aantal vsv'ers in schooljaar 2022 - 2023 bekend gemaakt.

In onderstaand tabel staan de cijfers voortijdig schoolverlaters van de Kop van Noord-Holland

Schooljaren	startpopulatie	aantal uitval	percentage	landelijk streefpercentage
2022-2023	12259	313	2.55%	1.7
2021-2022	12535	311	2.48%	1.77
2020-2021	12918	276	2.14%	1.84
2019-2020	13143	269	2.05%	Niet beschikbaar
2018-2019	13490	316	2.34%	Niet beschikbaar

In onderstaande grafiek zijn staat het percentage vsv'ers per gemeente
100 = 1%

3.3 De analyse op basis van de cijfers

In het afgelopen jaar is het aantal voortijdige schoolverlaters (VSV'ers) landelijk gestegen, een trend die ook zichtbaar is in regio 23. Specifiek is in regio 23 het percentage VSV toegenomen. In regio 22 (West-Friesland) is eveneens een stijging te zien, terwijl in regio 24 (Noord-Kennemerland) een daling is waargenomen. Het is vaak een combinatie van meerdere factoren die leidt tot een toename. Een verkeerde studiekeuze, liever willen werken, persoonlijke en geestelijke problemen en niet dezelfde verwachtingen over de opleiding tussen school en de jongeren zijn, net als landelijk, bij ons belangrijke redenen om de school te verlaten. Binnen de vier gemeentes van regio 23 is alleen in Schagen het percentage VSV'ers gedaald. De VO-scholen in de regio tonen wisselende resultaten. Het Regius College, VONK Schagen en Wieringerland hebben hun streefcijfer voor VSV behaald, terwijl OSG de Hogenberg en Scholen aan Zee hier niet in zijn geslaagd. Een significant deel van de VSV in het voortgezet onderwijs in de regio komt uit de bovenbouw van het VMBO. Bovendien zijn de meeste VSV'ers ouder dan 18 jaar en mannelijk. Een trend is dat meer jongeren uit de regio onderwijs buiten de regio volgen dan andersom. Het grootste deel van de jongeren uit regio 23 volgt een MBO-opleiding bij VONK (met een startpopulatie van 1890) en het ROC Horizon College (met een startpopulatie van 1478). Bij beide instellingen is geen van de streefnormen voor VSV per niveau behaald. Ook op het gebied van vermindering van VSV'ers tussen 2021-2022 scoort regio 23 beter dan landelijk, met 33,44% ten opzichte van 40,55%.

3.4 LPBL – analyse

In november 2023 heeft LPBL, een economisch organisatiebureau wat landelijk onder anderen de effectiviteit onderzoekt van de interventies gericht op het voorkomen van voortijdige schooluitval. Daarnaast geeft zij adviezen ter optimalisatie van de aanpak. Het gehele rapport is op te vragen bij de netwerkregisseur Onderwijs van de Kop van Noord-Holland.

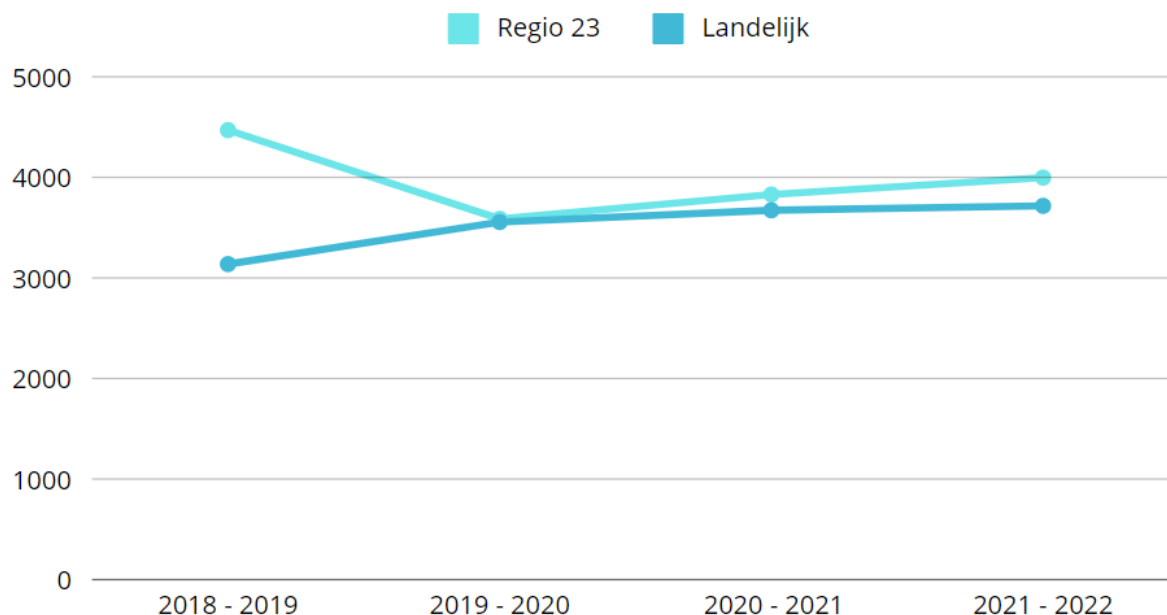
Aanbevelingen uit het rapport zijn samengevat:

- Vergroten mogelijkheden opstroom gezamenlijk vergroten van mogelijkheden van leren in de praktijk. De Texel-academie is een goed voorbeeld;
- Investeer in maatwerk in het MBO, in het bijzonder voor de doorstroom van ISK-leerlingen naar VONK;
- Werk met de vier gemeenten aan een eenduidige aanpak om voortijdig schoolverlaten te voorkomen;
- Maak werk van evaluatie, monitoring en verduurzaming van de projecten;
- Gebruik een deel van het budget voor een aanjaagfunctie.

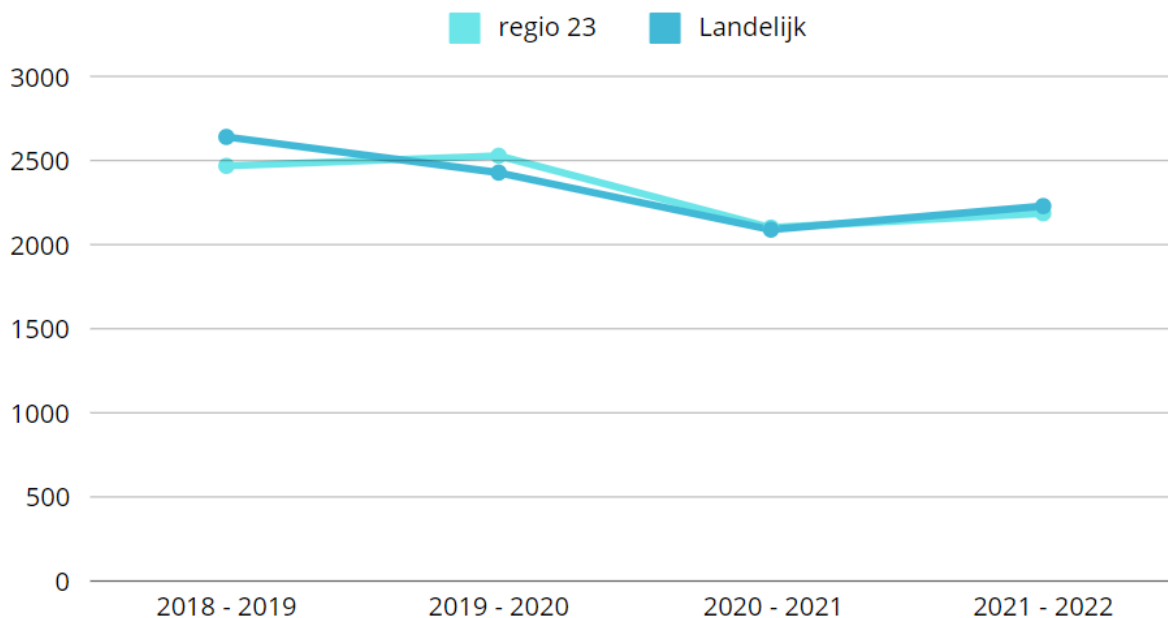
3.5 VSV en terug geleiding naar onderwijs en werk

Naast de registratie van het aantal vsv'ers per jaar worden ook de cijfers gepubliceerd waaruit staat hoeveel vsv'ers terug geleid zijn naar onderwijs en naar werk.

In onderstaand tabel staat het percentage vsv'ers dat teruggeleid is naar werk. Regio 23 (de Kop van Noord-Holland) wordt in onderstaand tabel vergeleken met het landelijk percentage. 100 = 1 %

In onderstaand tabel staat het percentage vsv'ers dat teruggeleid is naar onderwijs. Regio 23 (de Kop van Noord-Holland) wordt in onderstaand tabel vergeleken met het landelijk percentage.

Positief is dat regio 23 na jaren beter scoort dan het landelijke gemiddelde als het gaat om de terugkeer van VSV'ers naar werk, met 44,69% (139 jongeren) versus landelijk 37,16%. Landelijk zijn er geen streefpercentages vastgesteld.

Onze gerichte aanpak lijkt zijn vruchten af te werpen. Ook de hoeveelheid openstaande vacatures biedt volop mogelijkheden voor onze jongeren.

Echter, regio 23 scoort iets lager dan het landelijke gemiddelde bij de terugkeer van VSV'ers in het onderwijs, met 21,86% (68 jongeren) tegenover landelijk 22,86%. Dit verschil vraagt om gerichte interventies en verdere samenwerking met onderwijsinstellingen.

3.6 Trends en ontwikkelingen Doorstroompunt

In het afgelopen jaar zijn er aanzienlijke stappen gezet om de begeleiding van jongeren richting de arbeidsmarkt te verbeteren. Een van de belangrijkste ontwikkelingen is de verhoging van de leeftijdsgrens voor verlengde begeleiding van 23 naar 27 jaar. Dit betekent dat jongeren, ongeacht het behalen van een startkwalificatie, langer ondersteund kunnen worden. Deze maatregel is onderdeel van de nieuwe wet 'Van school naar duurzaam werk', die naar verwachting op 1 januari 2026 van kracht zal worden. Deze wet introduceert een integrale aanpak waarbij onderwijsinstellingen, gemeenten en Doorstroompunten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van jongeren.

Een cruciaal aspect van deze vernieuwingen is de nadruk op samenwerking en gegevensuitwisseling tussen scholen, gemeenten en Doorstroompunten. Door een betere en efficiëntere uitwisseling van informatie kunnen jongeren effectiever worden begeleid en kan hun traject naar de arbeidsmarkt soepeler verlopen. Dit maakt deel uit van een bredere verschuiving naar een meer preventieve en outreachende benadering, waarin kwetsbare jongeren vroegtijdig in beeld komen en de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om succesvol de arbeidsmarkt te betreden. Daarnaast worden gemeenten verplicht om in samenwerking met scholen en Doorstroompunten regionale programma's op te zetten die zijn toegespitst op begeleiding, nazorg en maatwerk. Deze programma's zorgen ervoor dat jongeren beter voorbereid zijn op hun toekomst en dat de kans op uitval afneemt. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is de regiovisie voor het Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029, die is vastgesteld om een eenduidige aanpak te bevorderen en regionale samenwerking te ondersteunen.

Een andere relevante ontwikkeling is de versterkte samenwerking met werkgevers, waarmee de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt verbeterd. Verder wordt binnen de Doorstroompunten steeds meer gebruik gemaakt van data-gedreven methoden om de begeleiding van jongeren te optimaliseren. Deze aanpak zorgt voor meer inzicht in de behoeften van jongeren en een effectievere inzet van middelen.

Met de nieuwe wet- en regelgeving wordt een solide basis gelegd voor de toekomst, waarin jongeren meer kansen krijgen op duurzame deelname aan de arbeidsmarkt en de begeleiding aansluit bij hun specifieke behoeften.

3.7 Uitdagingen in het werk van het Doorstroompunt

In het afgelopen jaar hebben doorstroomcoaches te maken gehad met verschillende uitdagingen die hun werk beïnvloeden. Een van de grootste obstakels is het effectief registreren en opvolgen van verzuim, wat een voortdurende uitdaging blijft. De samenwerking met scholen verloopt niet altijd optimaal, wat de communicatie en coördinatie bemoeilijkt. Bovendien kampen we met enige regelmaat met beperkte capaciteit, wat de effectiviteit van hun inspanningen kan beperken. Er is een duidelijke verschuiving nodig van een reactieve naar een preventieve aanpak. Dit vereist niet alleen een cultuurverandering binnen zowel scholen als Doorstroompunten, maar ook de ontwikkeling van een regionale, eenduidige strategie om schooluitval te voorkomen en uitgevallen jongeren weer naar school of werk te begeleiden. De problematiek waarmee jongeren te maken hebben, wordt steeds complexer, wat de bereikbaarheid en ondersteuning bemoeilijkt. Daarnaast neemt de vraag naar ondersteuning toe, wat extra druk legt op de beschikbare middelen. De emotionele belasting van het werk is ook een punt van zorg, aangezien coaches vaak met kwetsbare jongeren werken die in uitdagende situaties verkeren. Ondanks deze uitdagingen blijven doorstroomcoaches zich inzetten voor de begeleiding van jongeren, met de hoop dat verbeterde samenwerking en innovatieve benaderingen hen in staat zullen stellen om effectiever te werken en jongeren beter te ondersteunen in hun ontwikkeling.

3.8 Speerpunten Doorstroompunt

Voor het komende schooljaar hebben we een aantal speerpunten vastgesteld die ons zullen helpen om onze dienstverlening te vergroten, jongeren beter te ondersteunen en te begeleiden en zo schooluitval te voorkomen.

Een van de belangrijkste prioriteiten is, mede met het oog op de nieuwe wet van school naar duurzaam werk, het versterken van de samenwerking met scholen, gemeenten en andere betrokken instanties. Door nauwer samen te werken, kunnen we gezamenlijk werken aan onder andere het bieden van maatwerk voor anderstaligen, het bevorderen van praktijkleren en het verbeteren van de kwaliteit van de verzuimregistratie en -opvolging, inclusief warme overdrachten tussen betrokken partijen.

Daarnaast willen we een preventieve aanpak implementeren, waarbij we ons richten op het vroegtijdig signaleren van risico's voor schooluitval. Dit vraagt om een cultuurverandering binnen zowel scholen als bij ons zelf, waarbij we proactief jongeren ondersteunen.

Digitalisering en innovatie spelen ook een cruciale rol in onze plannen. We investeren in digitale tools en platforms om onze dienstverlening te verbeteren, zowel intern als met jongeren en regionale partners. Naast inzet van AI zal dit ons helpen om effectiever te werken en sneller in te spelen op de behoeften van jongeren.

Om onze capaciteit te vergroten, hopen we dat we extra middelen en personeel in kunnen zetten. Dit stelt ons in staat om preventief te werken, ondersteuning te bieden aan de uitwerking van de nieuwe wet en de uitdagingen regionaal op te pakken.

We zullen de Route Arbeid helpen implementeren en aanpalende thema's ontwikkelen, zodat jongeren beter voorbereid zijn op de arbeidsmarkt. Professionele kennisuitwisseling en eenduidig werken zijn essentieel om de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren. Een Regionaal Jongerenpunt kan hierbij als centraal punt fungeren.

Tot slot versterken we onze communicatiekanalen met jongeren en ouders om hen bewust te maken van de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden. Ons doel is om zoveel mogelijk jongeren te bereiken en hen te ondersteunen in hun ontwikkeling. Deze speerpunten zullen we omzetten in concrete acties en activiteiten, waarbij we ook trends en ontwikkelingen nauwlettend volgen om adequaat in te spelen op veranderingen. Met deze aanpak zijn we vastbesloten om een positieve impact te maken op de toekomst van onze jongeren.

3.9 Concrete acties voor het nieuwe schooljaar

De collega's van het Doorstroompunt organiseren dit najaar een bijeenkomst om de speerpunten te vertalen naar concrete acties. Er zijn echter al enkele stappen gezet met het oog op samenwerking en uitvoering. Zo is besloten om een gezamenlijke bijeenkomst te plannen met de collega's die betrokken zijn bij het in kaart brengen van jongeren. Deze bijeenkomst dient als een eerste stap richting een intensievere samenwerking, vooruitlopend op de invoering van de nieuwe wet *Van school naar duurzaam werk*.

Daarnaast wordt begin volgend kalenderjaar een bijeenkomst georganiseerd met de teamleiders. Tijdens deze bijeenkomst wordt verkend hoe de werkzaamheden van de doorstroomcoaches en de collega's van Werk & Inkomen, specifiek voor jongeren tot 27 jaar, beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

Een andere prioriteit op onze actielijst is de verdere implementatie van de *Route Arbeid*. Ook wordt er sterk ingezet op het versterken van preventieve ondersteuning binnen het mbo.

Bijlage I – Begrippenlijst

Ongeoorloofd schoolverzuim volgens de wet

Van ongeoorloofd verzuim is sprake wanneer een kind of jongere zonder startkwalificatie afwezig is zonder geldige reden.

Leerplicht

Alle kinderen die in Nederland wonen en tussen de 5 en 16 jaar oud zijn, hebben leerplicht.

Kwalificatieplicht

Jongeren van 16 tot 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald, vallen onder de kwalificatieplicht.

Startkwalificatie

Een startkwalificatie bestaat uit ten minste een havo-, vwo-, of mbo-diploma op minimaal niveau 2.

Voortijdig schoolverlaten

Voortijdig schoolverlaten betekent dat een jongere de school verlaat zonder startkwalificatie (zoals een havo-, vwo-diploma, of mbo-diploma op niveau 2, 3 of 4). Dit betreft jongeren van 12 tot 23 jaar.

Bovenleerplichtig

Jongeren van 18 tot 23 jaar die in Nederland wonen en geen startkwalificatie hebben, worden als bovenleerplichtig beschouwd.

Relatief verzuim

Relatief verzuim treedt op wanneer leerplichtige of kwalificatieplichtige kinderen en jongeren wel staan ingeschreven op school, maar geregeld afwezig zijn zonder geldige reden. Ook regelmatig te laat komen valt hieronder. Scholen zijn verplicht volgens artikel 21 van de Leerplichtwet om dergelijk verzuim te melden.

Absoluut verzuim

Absoluut verzuim houdt in dat een kind of jongere niet is ingeschreven op een school en ook geen vrijstelling heeft.

Nieuwkomers

Nieuwkomers zijn immigranten of vluchtelingen die naar Nederland zijn gekomen, bijvoorbeeld voor werk of gezinshereniging.

Langdurig relatief verzuim

Langdurig relatief verzuim wordt gedefinieerd als een situatie waarbij een kind of jongere minimaal vier opeenvolgende schoolweken afwezig is. Scholen zijn verplicht dit te melden.

Luxe verzuim

Luxe verzuim verwijst naar ongeoorloofde afwezigheid rondom schoolvakanties.

Vrijstelling van leerplicht

In de Leerplichtwet worden voorwaarden genoemd voor vrijstelling van de leerplicht, waaronder:

- Artikel 5, onder a: vrijstelling vanwege lichamelijke of psychische redenen.
- Artikel 5, onder b: vrijstelling op basis van bezwaren tegen de onderwijsrichting.
- Artikel 5, onder c: vrijstelling door inschrijving op een buitenlandse school.
- Artikel 15: vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs, zoals een beroepsopleiding.

Recidive

Een jongere met meer dan één verzuimmelding bij de leerplichtambtenaar.

Doorstroompunt (voorheen RMC) - Wet- en regelgeving

Sinds 1 januari 2002 zijn scholen verplicht om voortijdig schoolverlaters te melden bij de gemeente, volgens de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdige Schoolverlaten. Deze wet maakt van het tegengaan van schooluitval een gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolbesturen en gemeenten.

Speciaal onderwijs

In het speciaal onderwijs krijgen kinderen extra aandacht en begeleiding. Soms kunnen leerlingen vanuit het speciaal onderwijs doorstromen naar regulier onderwijs of een reguliere vervolgopleiding.